

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Vystymosi komitetas

2009/0038(CNS)

29.7.2009

NUOMONĖS PROJEKTAS

Vystymosi komiteto

pateiktas Žuvininkystės komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Europos bendrijos ir Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo sudarymo (COM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

Nuomonės referentė: Eva Joly

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Europos bendrijos steigimo sutarties 178 straipsnyje teigiama, kad „Sąjunga atsižvelgia į vystomojo bendradarbiavimo tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims“. Todėl Vystymosi komitetas turėtų įvertinti bendrijos išorinės žvejybos politiką, kaip tai nurodyta Europos Parlamento rezoliucijoje dėl vystymosi politikos nuoseklumo ir tam tikrų ES biologinių žaliavų eksploatacijos poveikio Vakarų Afrikos vystymuisi¹. Šiuo tikslu žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimas su Gvinėja negali būti laikomas vystymosi priemone, nes jo pirminis tikslas yra ES žvejybiniam laivams suteikti subsidijuojamą teisę įplaukti į Gvinėjos vandenį, o ne skatinti Gvinėjos visuomeninį vystimąsi. Komisija visuomet pabrėžė savo požiūrį į šiuos susitarimus kaip į prekybinės prigimties susitarimus.

Reaguojant į plačiai kritikuojamą ES išorinės žvejybos politiką, žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimų sąlygos, palyginti su susitarimais priimtais iki 2004 m., buvo patobulintos tokiu būdu:

- kiekvienam susitarimui yra atliekamas nepriklausomas vertinimas, nors šių vertinimų rezultatai ir nėra viešai prieinami;
- išimties sąlygos pagalba apsisaugoma nuo privačių susitarimų;
- patobulinta lėšų panaudojimo analizė, nors būtina įvertinti realų tokių pokyčių poveikį.

Neseniai patvirtinti reglamentai dėl neteisėtos, nedeklaruotos ir nereguliuojamos žvejybos bei dėl leidimų žvejybai ne bendrijos vandenyse suteikia Komisijai papildomus įrankius, kuriais galima užtikrinti, kad po ES šalių vėliava plaukiojantys laivai laikytųsi taisyklių. Iš viso, ES pasiruošimas susitarimams patobulėjo lyginant su derybomis dėl ankstesnio susitarimo su Gvinėja.

2009–2012 m. žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimas su Gvinėja

Žvejybos galimybės:

Naujuoju protokolu 40-čiai ES laivų leidžiama žvejoti tunus išskirtinėje Gvinėjos ekonominėje zonoje. Pagavimų kiekiui netaikomas joks apribojimas, tačiau ES privalo sumokėti 325.000 eurų iš anksto už 5.000 tonų apimties pagavimų kiekį. Jei ES laivai pagautų daugiau, būtina atlikti papildomus mokėjimus. Ankstesniu susitarimu buvo leidžiama gaudyti ir krevetės, galvakojus bei priedugnio žuvis. Dabartiniame susitarime neminimos nei priedugnio žuvis, nei galvakojai, tačiau 2010 m. numatoma krevečių žvejyba jei bus patenkintos tam tikros sąlygos („skaidri“ sistema skirta teisių užsiimti krevečių žvejyba paskirstymui, pagerinta žvejybos Gvinėjos vandenyse priežiūra ir atlikta mokslinė krevečių atsargų apžvalga, tačiau jokiu reikalavime nenurodoma, kad krevečių atsargos turi būti gausios). Teisė žvejoti krevetės kainuotų papildomus 300.000 eurų per metus.

Finansinė kompensacija

Be 325.000 eurų kaip išankstinio mokėjimo už tunų žvejybą, kasmet būtina mokėti papildomą 125.000 eurų sumą, skirtą Gvinėjos žuvininkystės sektoriaus politikai remti ir įgyvendinti.

Gvinėjos institucijos savo nuožiūra sprendžia kur panaudoti 450.000 eurų dydžio finansinę kompensaciją (bei kitas galimas sumas gautas už krevečių žvejybą). Per keturių metų laikotarpį papildomi 1,6 mln. eurų skiriami vadovaujantis žuvininkystės sektoriaus partnerystės protokolu bus skirti Gvinėjos žvejybos priežiūros sistemai sukurti ir iki 2010 m. birželio 30 d. įrengti Laivų stebėjimo sistema.

Bendra Gvinėjai išmokamų pinigų suma vidutiniškai sumažės nuo 4 mln. eurų per metus numatytų ankstesniame susitarime iki mažiau nei 1 mln. eurų per metus, kurie numatyti dabartiniame susitarime.

Parlamentinės konsultacijos

Kaip įprasta, dėl susitarimo su Gvinėja buvo deramasi ir jis buvo priimtas be jokio Parlamento indėlio, o laivai žvejyba vykdo jau nuo 2009 m. sausio 1 d. Eilinį kartą Parlamentas buvo supažindintas su jau įvykusiū faktū. Po keletą metų vykusių nusiskundimų dėl tokios situacijos, jai visiškai nesikeičiant, atrodo, kad vienintelis būdas ją pakeisti yra pareikalauti naujų derybų dėl šio susitarimo.

Susitarimo vertinimas

Yra aiškių patobulinimų detaliose naujojo susitarimo sąlygose. Pirmiausia, labiau apribota teisė žvejoti Gvinėjos vandenyse yra teigiama tendencija, nes susitarimo vertinime pastebima, kad dauguma išteklių yra naudojami per intensyviai. Tačiau, galimybė ir toliau žvejoti krevetes yra labai neraminanti.

Išmokų suskirstymas į dvi sudedamąsias dalis – finansinę kompensaciją už konkrečias žvejybos galimybes ir parama Gvinėjos žuvininkystės politikai gali būti laikomas žingsniu į priekį atskiriant bendrą pinigų sumą kuri mokama trečiajai šaliai už leidžiama sugauti kiekį. Jeigu egzistuoja aiškus ryšys tarp mokėjimo ir leidžiamo sugauti kiekio, tai neskatina mažinti žvejybos galimybes atsargų išsekimo atvejais.

Visos kompensacijos sumos skyrimas Gvinėjos žuvininkystės politikos stiprinimui yra pagirtinas, tačiau nėra aišku kokią tai turės poveikį. Jau ankstesnio susitarimo atveju (2004–2008 m.) Parlamentas abejojo¹ dėl sprendimo kasmet investuoti beveik pusę milijono eurų, kurie būtų skirti kontrolei Gvinėjos vandenyse gerinti. Organizacijos *Transparency International* duomenimis Gvinėja pagal korupcijos suvokimo indeksą užima 173 vietą iš 180 šalių sąrašo. Komisija privalo paaiškinti kaip būtent ji ketina užtikrinti, kad pinigai bus naudojami numatytais tikslais.

Išlieka neaišku ar šie dokumente numatyti patobulinimai bus įgyvendinti praktikoje.

Kita problema yra keblus Gvinėjos valdymo ir skaidrumo klausimas. Ankstesnė vyriausybė, su kuria buvo susiderėta dėl šio susitarimo, buvo pašalinta mirus prezidentui ir kitam karininkui užėmus valdžią. Nei viena iš šių vyriausybių nevykdė skaidraus ir atviro žuvininkystės Gvinėjos vandenyse valdymo.

PAKEITIMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Žuvininkystės komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2a) Tačiau, naujasis žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimas nebuvo sukurtas kaip priemonė, skirta vystymuisi Gvinėjoje skatinti;

Or. en

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 2 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2b) Egzistuoja susirūpinimas dėl galimo krevečių žvejybos Gvinėjoje atnaujinimo nepaisant krevečių atsargų išseikvojimo;

Or. en

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 2 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2c) Komisija galėtų susidurti su dideliais sunkumais tikrinant kokiu mastu Gvinėja panaudoja finansinę paramą, gaunamą už žuvininkystės kontrolę ir skirtą šiai kontrolei vykdyti;

Or. en

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Europos bendrijos ir Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės *susitarimas patvirtinamas* Bendrijos vardu.

Susitarimo tekstas *pridedamas* prie šio reglamento.

Pakeitimas

1. Europos bendrijos ir Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės *susitarimo protokolas turi būti persvarstytas siekiant atsižvelgti į 2a, 2b ir 2c konstatuojamosiose dalyse minimas problemas, prieš šį susitarimą patvirtinant* Bendrijos vardu.

Susitarimo *ir persvarstyto protokolo* tekstas *bus pridėtas* prie *juos patvirtinančio* reglamento.

Or. en

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 3 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a straipsnis

Komisija pateiks Tarybai ir Europos Parlamentui detalią ataskaitą aprašytą protokolo 3 straipsnyje, 2004 m. sausio 1 d. – 2008 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui apie tausų Gvinėjos žuvų išteklių valdymą, kurioje būtų nurodomos žvejybos galimybės ir finansiniai įnašai numatyti susitarime tarp Europos ekonominės bendrijos ir Gvinėjos respublikos vyriausybės dėl žvejybos Gvinėjos pakrantėje.

Or. en